

- : प्रेमाचे बदलते रंग : -

फेब्रुवारी 17, 2013

इंद्रधनुष्यात एका पाठेपाठ एक असे हजारो रंग असतात. नाजुक, साजुक, फिकट, मध्यम, गडद वगैरे. एक कुठे संपला नी त्यातुन दुसरा कुठे केंद्रा सुरु झाला हे कळतच नाही.

माझ्या प्रेमाच्या बाबतीतही असेच झाले. अगदी लहानपणी मी सगळ्यांचीच लाडकी ! आई माझ्यासाठी माझ्या आवडीचे पदार्थ आवडीने करायची. निरनिराळे ड्रेस शिवयाची. शाळेतुन यायच्या वेळी अगदी आतुरतेने वाट बघत बसायची.

शेतातली, घरातली गडी माणसं आमच्या शेतातून आठवणीने माझ्यासाठी नारळ, द्राक्षं घेऊन यायची. वडील मुंबईला गेले की फोर्ट मधुन इम्पोर्ट कापडं ड्रेससाठी घेऊन यायचे. तळेतळेची बिस्कीटं घेऊन यायचे. माझे वडील शाळेचे चेअरमन असल्यामुळे शिक्षक माझ्या अभ्यासाकडे खास लक्ष द्यायचे.

मनी मांजरीला, मोत्या कुच्याला दूध देणे, राघु पोपटाला चारा देणे, दारी येणाऱ्या माधुकळ्यांना दान देणे ही कामे माझ्याकडे होती. माझी मोठी बहीण माहेरी आली की, भाच्यांना अंगाई गीत गाऊन झोपविणे हे माझे अगदी आवडीचे काम. माझ्या लहानपणीच्या प्रेमाचे असे हे नाजुक साजूक रंग होते.

माझ्या अपेक्षेप्रमाणे स्थळ हुडकून वडीलांनी मोठ्या थाठात लग्न करून दिले. आठ दिवस लग्न सोहळा चालु होता. गाव जेवणही होते. सासरी मी पहिलीच सून म्हणून मला खुपच मान मिळाला. सर्वांनी माझ्या हौशी पुराविल्या. मंगळागौरी, संक्रांत, दिवाळसण वगैरे.

पुण्याला असताना गणपती उत्सव, सिनेमा नाटके यांनी वेळ कुठे कसा जायचा हे कळतच नक्हते. हे सिएमई-एमईएस मध्ये शिकवायचे त्यामुळे 'साहेबीण' म्हणूनच मला सगळीकडे मान मिळायचा. मित्रमंडळीचा परिवार खूप मोठ होता. दररोज आमच्या घरी संध्याकाळी कुणीना कुणी तरी चहाला असायचे.

पुणे विद्यापीठात एमई ची सुरुवात झाली त्या पहिल्याच वर्षी हे एमईला पहिले आले. वर्तमान पत्रात फोटो वगैरे आले. पण सर्वांनी अभिनंदन मात्र माझेच केले. माझ्या मुळेच हे शक्य झाले असं सगळ्यांचं मत झाले. मुलगा लहान असूनसुध्या संसाराची सर्व जबाबदारी मी सांभाळली होती.

माझ्या लग्नानंतर नणंदांची पटापट एका मागोमाग चांगल्या स्थळी पटून लग्नं झाली. सर्व दीर मास्टर्स डीग्री मिळवून आपआपल्या शाखेत पुढे आले. हायमुळे माझ्याकडे सगळे आदराने, कौतुकाने बघु लागले.

माहेर, सासर, मित्रपरिवार यांची पुण्याला सारखी वर्दळ. अर्थात सगळ्यांचं करता करता संसार सांभाळताना सर्वांची मर्जी संभाळताना माझी खुपच तारांबळ उडायची. पण आईच्या शिकवणीने ते मी सर्व हसत-हसत सांभाळले. न चुकता गुलांची ढेप, द्राक्षांची पेटी, माहेरुन यायची.

तसा आमच्या घरी प्रेमाचा सुकाळंच !

माझा पूर्वीच नाव प्रेमलता, माझ्या वहिनीचं नाव प्रेमलता. नणंदेचंही नाव प्रेमलता. हे प्रेम खुपच झालं म्हणून नावं बदलून टाकली. माझां नाव प्रतिभा, वहिनीचे नाव मिनाक्षी, नि नणंदेचे वैजयंती अशी झाली.

दिल्लीला आर्मी हेडक्वार्टर्सला हांगी बदली झाली. निरनिराळे प्रांतीय लोक खूप भेटले. 26 जानेवारीच्या परेडला पुढील राखीव जागा आमच्यासाठी ठेवलेल्या असायच्या. परप्रांतात मराठी कुटूंबात कसा सांस्कृतिक बदल झाला हे बघुन मोठी गंमत वाटायची. मराठी मुली अगदी हूबे-हुब पंजाबी वाटायच्या.

ऑफीस मधल्या एका काशिमरी मित्रानं एक महिनाभर श्रीनगरला राहण्याची मोठ्या प्रेमाने आमची व्यवस्था केली. असे माझ्या भोवतालचे प्रेमाचे रंग गहिरे होत चालले.

दिल्लीला आमच्या शेजारीच एक मद्रासी रहात होता. तो अमेरीकेत एम्बसी मध्ये कामाला होता. त्याने आम्हाला फॉर्म आणून दिले. भरून घेतले व किसाची सर्व व्यवस्था केली.

इथे आल्यावर सर्वच नवीन! पण पुण्याच्या मानाने न्यूयार्कला सगळीकडे रस्त्यावर, बीचवर, सब-वे, पार्कमध्ये 'प्रेमच प्रेम' दिसू लागले. मी आपली दूसरीकडे नजर फिरवीत असे. मुलांच्या बर्थ-डे पाट्या, गॅज्यूएशन पाट्या, मित्रमंडळीच्या उपस्थितीत उत्तम तळेने पार पडत होत्या. त्या निमीत्ताने निरनिराळ्या देशातल्या लोकांच्या ओळखी व्हायच्या. 'इंडियन फूड'चं कौतुक व्हायचं. सगळ्यांच्या प्रेमामुळे दिवस भरा भर जात होते.

माझी मुलगी, मुलगा, जावई, सून, सर्वजण मला घर लावायला मदत करतात. शॉपिंग ऑन-लाईन करून मदत करतात. मी पण त्यांच्यासाठी खास मराठी पदार्थ, चकल्या, शाबुदाणा खिंचडी वैगरे बनवित असते. त्यांना बाहेर जायच असेल तर नातवंडांना आनंदाने सांभाळते. आम्हाला अशी सायु मिळायला पाहिजे असे सूनेच्या मैत्रिणी म्हणतात, तेंव्हा माझ्या अंगावर मुठभर मांस चढते.

नातवांचे फोन येतात. पुरी पाहिजे, चकली पाहिजे, पापडी, स्मॉल न्यूडल्स, चपाती यांची मागणी होते. मी जेंहा नातीला खाण्याचा आग्रह करते तेंव्हा ती म्हणते आजी “इहने इफ आय डोण्ट लिसन् दू यु स्टील आय लक्ष यू व्हेरी मच्”

दरवर्षी माझा वाढदिवस साजरा करतात आणि नातवंडे त्यांच्या वेड्यावाकडया हस्ताक्षरात स्पेशल ग्रीटिंग्ज कार्ड तयार करतात. ह्या प्रेमाचा रंग किंती गोड आहे हेच कळत नाही.

पहिल्यापासून मला गाण्याची, साहित्याची आवड आहे. आमच्या घरीच 'साहित्य सहकार' म्हणून प्रोग्राम आम्ही सुल केला. प्रेमाने सर्व मित्रमंडळी यांत सामील झाली. मुकुंदराव किलोरुकर, द. मा. मिरासदार, रविंद्र भट इत्यादी. यांचे कार्यक्रम झाले. संक्रात, दिवाळी असे सण आम्ही करत असू. 'गीता टेपल', 'हिंदू टेपल' येथील प्रोग्राममध्ये भजन, भक्तीगीत गाण्यासाठी महाराज नेहमी अगच्याने सांगायचे.

पुढे 'मराठीविश्व' स्थापन करण्यासाठी मिर्टींग भरली असताना प्रेमाने मला फाऊंडर मैंबर, इन्कॉर्पोरेटर, खजिनदार, अशी कामे मिळाली. मोठ्या प्रेमाच्या हक्काने डॉ. गीता घाणेकरांचा फोन येतो, “प्रतिभा सहस्रावर्तनासाठी लाडू तयार आहेत ना ? आणि साळवीच्या बरोबरीने तुला गाणंदी म्हणायचं आहे !” अशा आग्रही प्रेमामुळे उत्तम लाडू बनविण्याची मी धडपड करते. 'रंगदिप'साठी जाहिराती मिळवायच्या आहेत आणि तुझा लेखही पाहिजे, असा संपादकांचा फोन आला की ह्वा प्रेमाचा रंग वेगळाच आहे हे लक्षात येते. 'साहित्यकुंज' मध्येही मी पाहिल्यापासुन काही ना काही सादर करीत आले आहे. त्याला अभिप्राय पण चांगले आहे आहेत.

स्थळ कालानुसार बदलाणाऱ्या रंगाचं, माझ्या प्रेमाचं इंद्रधनुष्य, मी आपल्याला दाखवलं आहे. आपण सर्व रसिक मोठ्या आपुलकीने, प्रेमाने येथे जमून माझ्या बद्दलची आपुलकी दाखवत आहात ह्वा आपल्या प्रेमांचा रंग कोणता हे आपणच ठरवा !

धन्यवाद !

----- सौ. प्रतिभा बोपङ्कीकर
(न्यूयॉर्क)